

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor, 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Organisarea partidului.

Sibiu, 27 Ianuarie n.

Intru-cât am putut străbate în spiritul programului noului ziaru român din Orăștie, scopul urmărit din partea tinerilor grupați în jurul acestui ziaru ar fi pregătirea terenului pentru noua *acțiune politică*, executată din partea partidului național român din statul nostru.

Cert e, că partidul nostru se află astăzi în o perfectă nelucrare, așa că nici nu se știe dacă mai există sau ba. Și adevărat e și aceea, că în viața popoarelor acțiunile politice sunt tot atât de necesare ca mișcarea corpului în viața indivizilor.

Acțiunile politice formeză viața înșasi a popoarelor, dat fiind că popoarele cari nu se mișcă nu trăesc, ci vegeteză numai, ear' istoria trece preste ele fără a le observa și fără a le aminti în cartea vecinicii, tocmai pentru-că nu produc mișcări vrednice de amintire.

Cea mai frumoasă epocă a vieții noastre naționale este, cum știm, epoca anilor 1848—49. De ce? Pentru-că atunci am sâvârșit cele mai frumoase și mai impunătoare mișcări politice, și le-am sâvârșit în mijlocul celor mai mari primejdii, de cari nu ne-am temut, pe cari am știut să le dăm la o parte ori să ne croim drumul *printr' ele* pentru a merge înainte.

Acțiunile politice, putem zice deci că sunt justificarea existenței și a *dreptului* de existență, pe sâma partidelor tot așa ca și pe sâma popoarelor.

De aceea, dacă tinerii din jurul noului ziaru de la Orăștie *acțiune politică* doresc în locul nelucrării de până acum a partidului și în special a conducătorilor de partid: *bun și folositor lucru doresc!*

Dar'.... este și aici un dar' la mijloc. Au și acțiunile politice partea lor cea slabă, anume, că nu pot fi înscenate atunci când vrei, și peste tot, nu pot fi puse la cale decât numai atunci când *permit împrejurările*.

În politică *nu se poate forța nimica*, pentru-că tot ce e forțat strică în loc să ajute. Ori-ce acțiune politică trebuie să fie acomodată deci împrejurărilor date, pentru-că împrejurările fac mișcarea posibilă, dar' și inevitabilă totodată. Fără de vreme nu se poate face nimica în politică; ear' când le vine vremea, acțiunile politice *să impun de sine*, de o parte prin presiunea lipsurilor simțite tot mai mult din partea celor dornici de a intra în acțiune, de altă parte prin situațiunile favorabile, cari fac posibile acțiunile și fac să fie ușoră înscenarea lor, și de așa, ca să nu fie periclitată cauza înșasi.

Astfel de situațiuni prielnice pentru acțiuni politice trebuie să se ivescă singure, pentru-că nimeni nu le poate crea din adins, nimeni nu le poate provoca, și nici combina înainte sau prevesti. Și arta în politică este tocmai aceea, de a ști alege momentul potrivit pentru înscenarea de acțiuni de asemenea natură, și de a te ști feri de înscenarea lor atunci, când împrejurările nu le sunt favorabile.

Revenind acum asupra *acțiunilor politice* pe cari tinerii grupați în jurul ziarului nou de la Orăștie ar dori să

le vadă puse la cale, ne întrebăm, că acestea de ce natură ar pute să fie? Ca acelea de pe vremea memorandumului?? Nu se poate; pentru-că astăzi altele sunt împrejurările. Și chiar și atunci, ele au fost *acțiuni forțate*, și tocmai de aceea ni-au dat rōdele pe cari le avem astăzi: oprirea în loc a funcționării partidului.

Este însă un teren pe care se pot înscena frumoase *acțiuni politice*, și pe terenul acesta ne-am pute întâlni toți, pentru-că să mergem mână în mână. E reorganizarea, mai bine zis *organizarea de nou a partidului*, prima cerință pentru acțiuni politice, și în privința acesteia am așteptat și așteptăm programul de muncă al tinerilor din fruntea noului curent politic.

Să 'l publice, pentru-că să 'l studiem, să 'l discutăm, și să 'l *acceptăm toți*, în bună înțelegere. Pentru-că așa cum suntem nu mai putem rămâne, fără a ne rușina de noi înșine. Căci prea e de compătimit situația în viața internă a partidului nostru. De o parte ne sunt conducătorii de cari nu mai ascultă nimeni, — un fel de comandanți fără trupe, — de altă parte sunt trupele, masele poporului, cari merg de capul lor, sau ce e și mai rău, merg după comanda străinilor și conduse de străini.

O organizare nouă de partid se impune deci în mod imperios și ar fi bine dacă pe tema această s'ar deschide o discuție amănunțită în presă. Și pentru-că să dăm ansă la discuție, vom veni în curând cu un *proiect* de organizare.

Reichsrath-ul austriac va fi întrunit de nou, pentru a ține ședințe, cu începere de la 4 Februarie. Comisiunea bugetară, care lucrează cu rîvnă la censurarea bugetului, crede că va termina lucrările până la datul acela, așa ca reichsrath-ul să iee imediat bugetul în discuție. Monarhul și-a exprimat mulțămirea față cu activitatea comisiei bugetare, și totodată dorința, ca plenul să o imiteze și să treacă și el repede preste buget.

Alegerea din Dej. Dieta magiară se va ocupa astăzi, Luni, cu alegerea din Dej. Comisiunea verificătoare își va prezenta raportul și propunerea pe care am dat-o în numărul trecut, și asupra căreia se va naște, după toate presemnele, o discuție animată.

Moștenitorul de tron la Petersburg. O știre de mare însemnătate ne vine de la Viena. Moștenitorul de tron *Francisc Ferdinand* va pleca în zilele cele mai apropiate la Petersburg, pentru a face vizită țarului *Nicolae*. Motivul acestei călătorii ar fi numirea moștenitorului nostru de tron de *general în cavaleria rusă*, o distincție pentru care se cuvine, ca moștenitorul de tron să-și exprime în persoană mulțămirea. Se crede însă, că acesta e numai pretext sub care se ascunde o mare misiune politică pe care are să o împlinescă moștenitorul nostru de tron la curtea de la Petersburg. Ar fi adevărat vorba de continuarea unor tratări începute la Viena pe vremea vizitei marelui duce *Mihail* din Rusia. Că de ce natură sunt tratările acestea, și că ele fost'au într'adevăr inițiate la Viena, — nu poate ști nimeni.

Salarisarea învățătorilor de stat. Ministrul de culte și instrucțiune publică s'a hotărît să reguleze salarisarea învățătorilor de stat, suscepându-i în categoria amployaților de stat (în scala de ranguri și salarisări introdusă pentru amployații de stat). Această regulare, conform declarațiunii ministrului de finanțe, se va face deodată cu regularea salarisării celorlalți amployați de stat.

Congresul catolicilor. Congresul întrunit la Budapesta pentru a discuta asupra autonomiei bisericei romano-catolice a primit în ședința de Sâmbătă proiectul de statut organic elaborat din partea comisiei de 27, — ca basă pentru discuția specială, care se va începe în ședința de astăzi. Pentru proiect au votat 69, contra 56. Dacă nu lipsiau de la ședință forțe mulți din opoziție, proiectul putea să fie respins. Dar' se poate că opoziția n'a voit să 'l respingă, ci a marcat numai respingerea; căci de, tot e mai bună o autonomie slabă și restrînsă, de cât nici o autonomie.

Crisă ministerială în România.

Joi a ținut camera română prima ședință după vacanțele de Crăciun. Înainte de a se intra în ordinea de zi președintele consiliului de miniștri, dl *D. A. Sturdza*, a dat citire decretului prin care se numesc dsa ministru de finanțe în locul demisionatului titular de la finanțe, *G. Pallade*, — trecînd resortul esternelor, în mod interimar, asupra dlui *Ionel Bratian*, ministrul lucrărilor publice.

Retragerea dlui *Pallade* din ministeriu s'a făcut, — spunea dl *Sturdza*, — din motive de sănătate, avînd trebuință de cîtva timp de odihnă. Prin schimbarea făcută însă nu s'a schimbat nimica, nici la guvern nici în partidul liberal. Aceleași principii conducătoare rămîn în ființă și pentru viitoriu: consolidarea finanțelor țării și echilibrarea bugetului.

Tot în ședința aceea prim-ministrul *Sturdza* a promis camerei, că bugetul va fi prezentat probabil astăzi, Luni, parlamentului român, spre censure și votare.

Asemenea comunicare s'a făcut și la senat.

Decretul regal, prin care s'a făcut schimbarea anunțată în sinul guvernului român, e următorul:

— „Noi, *Carol*, etc. Avînd în vedere demisiunea ce ni-a înfățișat dl *G. D. Pallade*, ministrul secretar de stat la departamentul finanelor,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Această demisiune este primită de Noi.

Art. II. Dl *Dimitrie A. Sturdza*, președintele consiliului Nos.ru de miniștri, ministru secretar de stat la departamentul afacerilor străine și ad-interim la acel al războiului, este numit ministru secretar de stat la departamentul finanelor, păstrînd președinția consiliului și interimul ministeriului de război.

Art. III. Dl *Ion I. C. Brătianu*, ministrul nostru secretariu de Stat la departamentul lucrărilor publice, este însărcinat cu interimul ministeriului afacerilor străine.

Ziarele opoziționale din România vreau să știe, că în curînd au să urmeze și alte schimbări la guvern, provocate de unele neînțelegeri cari ar exista în sinul partidului liberal astăzi aflătoriu la putere.

Din Mediaș.

Conferență preoțescă.

— 3 Ianuarie 1902.

(Urmare și fine.)

Preotul *G. Iacob* referă asupra planului pentru punerea în praxă a decisiunilor aduse în conferențele anterioare. Acest plan e de următorul cuprins:

I. Partea pastorală. 1. Fie-care preot e obligat să țină cel puțin odată pe lună o predică; după aceea la sărbătorile mai mari, precum ziua de Crăciun, de Paști și de Rusalii, apoi în posturi cu deosebire în Păresimi. 2. La administrarea tainelor, cu deosebire la mărturisire, să țină în evidență pe cei împărtașiți și pe cei neîmpărtașiți. 3. Să țină catichisația cu tinerimea adultă. 4. Să înființeze biblioteci populare.

II. Partea administrativă. 1. Să înființeze fonduri. Spre alimentarea acestora sunt a se folosi: a) magazine de bucate; b) 50% din banii incurși cu discul; c) taxele pentru strane; d) taxele pentru publicarea cununiilor; e) taxele de iertăciuni; f) taxele pentru clopote; g) taxele pentru prapori; h) lumini i) colecte benevole. 2. Să înființeze reuniuni de femei pentru înfrumusețarea bisericei. — Să introducă cartea de aur. Despre toate acestea preotul va raporta întru cât a satisfăcut sau nu a putut satisface acestor îndatoriri.

Se primesce din partea conferenței și fie-care preot se obligă a prezenta la proxima conferență ordinară raportul cerut.

Punîndu-se, pe basa ordin. V. C. ddto 11 August 1901 Nr. 7097 Ep. în discuție conculsul sinodului prot. din tractul Solnocului, conferența, fiind în tractul Mediașului cestiunea această regulată și conculsul aprobat, trece la ordinea zilei.

A mai fost la ordinea zilei citirea temei: „Aflarea modalității și mijloacelor pentru înființarea de fonduri în singuratecele parochii, din cari cu timpul să se acopere toate trebuințele bisericesci-scolare,” elaborată de *G. Iacob*, dar' fiind timpul înaintat, citirea s'a amînat pentru conferența extraordinară ținîndă preste trei luni.

La 3 ore p. m. președintele după ce încheie conferența, invită membrii, ca în corpore să participe și la puțină recreare așa precum au participat și la muncă serioasă. Urmînd acestei invitări, aprîpe toți membrii, cu președintele în mijloc au luat parte la masa comună, unde, după ce și cu această ocaziune s'a manifestat iubirea ce o avem față de bunul nostru Arhiepiscop, față de vrednicul nostru șef tractual și frățietatea adevărată dintr' preoți, folosind și acest timp cu discuții asupra obiectelor din opera noastră de activitate, am petrecut până la 4 ore, alții până la 7 ore, când fie-care a plezat cu trenul către comuna sa, ducînd cu sine speranțe de un viitor mai bun.

Din cele până aci arătate se vede, că rezultatul conferenței este destul de satisfăcător, ceea-ce celor-ce au participat poate servi spre mîngăiere; de desaprobat e numai, că prea mulți membri au absentat de la această conferență. Dintr' cei absenți unii și-au scusat absența, o parte însă nu. Sperăm că conferența viitoare va fi cercetată așa precum au fost și celelalte cercetate, convingîndu-se, că preoții din acest tract își împlinesc datorințele.

Ca de încheiere fie-mi permis a constata, că preoțimea acestui tract, avînd fericirea de a avî în fruntea sa un conducător vrednic, un om pe care îl caracterizează dreptatea, bunătatea, blîndețea și înțelepciunea pe

deoparte, ear' pe de altă parte un tact și energie, vrednice de poziția ce ocupă, îi este dată posibilitatea de a ajunge la frumoase rezultate în toate direcțiunile pe terenul bisericesc-scolar.

De la sate.

Producțiune teatrală în Gușteriță.

— 9 Ianuarie v.

Între mijlocele cari promovă înaintarea unui popor, putem numi și „producțiunile școlare-poporale” pe cari învățătorii noștri harnici le aranjază cu elevii de școală sau cu cei adulți.

Scopul lor e a stărni în popor alipire față de școală, îndemn spre cultură și progres, și o mai intensă perfecționare în ce e plăcut, bun și folositor.

De altă parte earăși a combate și desrădăcina unele obiceiuri, moravuri și însușiri rele, cari bântue poporul din localitatea unde se fac numitele producțiuni.

De ore-ce aceste producțiuni se fac în școală, — ceea-ce e și mai consult, de cât în alte localuri publice, — trebuie astfel înțocmite, ca să corăspundă scopului ce-l urmăresce școala.

Fiind învățătorul persóna întâiu chemată la această lucrare, e consult, ca bine să combineze aceea ce dorește a face. Să aibă atragere, bunăvoință, indulgență, tact și plăcere, luându-și timp de ajuns spre a isprăvi lucrarea cu succes.

Ce privește apoi materialul ce și-l alege învățătorul pentru astfel de producțiuni, se cuvine să fie bine ales și precugetat. Să cuprindă în sine hrana aceea ce crede că e mistuibilă pentru cei ce o primesc, ear' pentru cei ce o aud și primesc să fie nutritore. Scurt zis: Să fie, ca ori-ce alt material ce se dă elevilor, *instructiv*.

Premiind acestea, am să comunic, că o astfel de producțiune teatrală-musicală s'a aranjat și de către elevii școlei române din Gușteriță la 1 Ianuarie 1902 st. v. sub conducerea învățătorului actual A. Hodoș, și supravegherea unui comitet aranjator. Programul a fost următorul: 1. Haideți frați... de P. Popovici. 2. Daniil Sihastrul, de D. Bolintineanu. 3. Vin'o lele, de I. Vidu. 4. Un vis la anul nou. 5. Țiganul cloșcă, de Th. Speranță. 6. Uite mamă, de G. Dima. 7. O șezătoare la țară, de A. Panu? 8. De la sat. Cele din urmă teatre.

Ca și ori-cărei producțiuni, a fost și acesteia dată ocaziunea a încasa ceva venit, destinat pentru fondul grănariului bisericesc, inițiat de dl profesor D. Comșa acum 4 ani.

Ce se atinge de producțiune, notez că nu s'a putut aștepta din capul locului vre-un rezultat prea îmbucurător, de ore-ce sala de învățământ e prea mică și neacomodată spre acest scop. De unde rezultă, că nici bina nu s'a putut face după trebuință, rămânând și de altcum spațiu prea puțin pentru public. Ar face bine deci poporul nostru din Gușteriță, dacă s'ar îngriji de zidirea altui edificiu corăspunzător școlar.

Ce privește esența, rezultatul producțiunei școlare, nici el n'a fost prea mulțămitoriu. Pote din motivul, că învățătorul fiind începător pe cariera acăsta, nu a luat în vedere cele afirmate mai sus, pripindu-se la alegerea materialului și a elevilor cari au avut s'e predee, și neluându-și timp destul pentru instruirea acestora, de unde a rezultat nesiguranta executării unor părți din program.

Cântările executate în formă de cor, în două voci, dar' fără nici o armonie întră sine, reușiau mai bine dacă s'ar fi cântat într-o voce.

Declamările ar fi fost mai bine succese, dacă se predau după felul și conținutul lor. Cea hazlie de sub Nr. 5, ar fi produs mare ilaritate dacă ar fi fost predată de un elev fără defect la vorbire. Puțin s'a putut înțelege din piesa de sub Nr. 2. Fărte nesigur și fără înțeles a predat-o elevul. S'a vădut că nu a înțeles nici elevul cuprinsul piesei, de unde a rezultat, că nici nu a putut-o declara. Apoi cea de sub Nr. 4. putea rămănea cu totul afară; decât ceva rău mai bine nimica.

Cea de sub Nr. 7. a reușit ceva mai bine, fiind ea acomodată pentru publicul asistent, căruia i-s'a arătat unde a ajuns popo-

rul nostru prin civilizațiune, combătându-se lăcșul și mândria. A detras însă din valoarea ei cântările executate, cu cuprins de amor, cari nu se potrivesc a fi cântate în public de eleve de școală, atât din cursul cuotidian, cât și complementar, ca de es. „Când treci bade pe la noi, pune clopote la boi”, ori „Ce vii bade târzior, au de mine nu'ți e dor” sau „Lungu-i drumul Clujului, dar' mai lung al dorului”.

În poporul nostru de la sate și așa se încuibă destule însușiri și moravuri necorăspunzătoare religiozității, cu deosebire amorul înainte de vreme. Școala trebuie să înfrâneze acele bolduri și sentimente, delăturându-le cu tot privilegiul și ferită de ele trebuie tinerimea, întră cât numai se pôte.

Acele cântări puteau fi înlocuite ușor cu alte poezii.

În fine piesa „De la sate” încă nu e pentru elevi de școală, fiind ea de un cuprins necorăspunzător etății lor. Cu deosebire partea aceea din piesă care a tractat despre doi amorisați „Vasilică și Florica” fără știrea părinților! O astfel de piesă nu e permis să fie predată în public de elevi de școală, de 12—13 ori 14 ani, ci ori să se fi omis cu totul, sau să se fi predat de însurăței tineri din popor, pentru cari se potrivește mai bine.

După producțiune, conform programei, a urmat dans. Public numeros din loc, a luat parte la el, însă numai de ai noștri, străini fărte puțin.

Dansul a decurs în liniște și în voe bună. Destătați de cele petrecute ne-am despărțat apoi către ziori pe la ale noastre.

Un participant.

Cum lucrăză alții!

Magiarii, pe lângă alte număröse reuniuni și societăți culturale și științifice au și așa-numita „Természettudományi társaság” (societate pentru cultivarea și popularizarea științelor naturale), care și are revista sa proprie („Természettudományi Közlöny”), în care fărte adese-ori apar lucrări de mare valoare. Pe lângă publicațiunile revistei societatea mai lucrăză întră popularizarea științelor naturale și prin ținerea de prelegeri publice populare și prin distribuirea de premii pentru scrieri bune cu sujet de științe naturale.

Una dintră cele mai populare societăți de acest fel ale Magiariilor e acăsta „Természettudományi Társaság”; are 8427 membri, avere activă curată 407.000 de corone, investită în casa societății 150.000 corone, bibliotecă de 24.155 volumuri — și totuși în discursul prin care Mercuri a deschis adunarea generală din ăst-an, presid. Dr. Wartha Vince se plânge de *prea puținul sprijin* din partea publicului magiar.

Noi abia două societăți mai de semă avem: „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” și „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român”, — ambele cu trecut de preste treizeci de ani — nu tinere, cum e societatea magiară din cestiune, — și totuși: ce minim disparent e ceea-ce trei milioane de Români (așa ne place dór' să ne numărăm!) făcut'am în acest timp de preste treizeci de ani întră sprijinirea acestor societăți în activitatea lor?... Dacă cele zise de Dr. Wartha se potrivește la adresa publicului magiar, cu cât mai mult s'ar potrivă ele rostite de presidenții celor două societăți ale noastre! Iată un pasagiu din discursul lui Wartha:

„Ori nu se află ore în Ungaria 80.000 de oameni de sentiment, cari să jertfăscă zi de zi câte jumătate de filer pe altarul patriei și prin acăsta să conlucre la cultivarea națiunii magiare, să conlucre la popularizarea științelor naturale, dând prin acăsta armă în mână poporului, cu care mai ușor să-și pótă lupta lupta pentru esistență?! Dacă opt mii de membri ar pune la o parte chiar și numai 20 fileri pe săptămână, — dar' permanent și consecuent, — acăsta pe lângă numărul de acum al membrilor ar da 80.000 de corone la an. Dar' dacă am avé de zece-ori atăția membri și a mână cu venit anual de 800.000 corone, ce mult am puté să lucrăm la marea muncă națională! Oh, de ași avé o sută de limbi, pentru-ca în lung și latul patriei acesteia de o sută de ori să pot spune: ce s'ar puté realiza prin jertfe atât de mult minimale!”

Revistă esternă

Rășboiul Burilor. Dr. Kuyper, ministrul-president al Olandei, despre care se vestise, că a conferat cu politicieni englezi pentru a mijloci pace întră Buri și Anglia, demontăză acăsta știre în „Times”. De altcum desește știri despre pretinse intervențiuni de pace puse la cale din partea Burilor aflători în Europa, își fac turneul prin presa engleză numai în scopul de a descuragia pe Burii de pe câmpul de rășboi.

Despre întâmplările de pe câmpul de rășboi sunt puțin știri; o singură telegramă din Pretoria din 24 Ianuarie, de cuprinsul următoriu: „Colonelul Kekević raportă: Alaltăeri o patrulă de 12 oameni sub comanda locotenentului Woodhouse a fost cernită de 150 Buri. Englezii, după luptă înverșunată, au capitulat. Burii au pierdut 4 morți și 6 răniți. (Adecă 12 contra 150! E cam greu de crezut.)

Ultimatul Albanezilor. Din Roma, centrul acțiunii albaneze, sosese veste că șefii diferitelor triburi albaneze vor ține în curând sfat mare într'un oraș ore-care din Italia, probabil în Neapol, de unde vor trimite sultanului ultimul, provocându-l să deie Albaniei autonomie și amenințând că dacă nu le împlinește cererea, se vor desface de către Turcia și-și vor proclama principe independent pe prințul Castriota.

Contractul alianței triple. Cum se știe, în timpul din urmă fusese mare svon ziaristic în jurul cestiunii renouirii alianței triple, la care Italia numai sub anumite condițiuni s'ar fi învoit. Tema discuțiilor era, că Italia în schimb pentru rămânerea mai departe în alianță pretinde favoruri la încheierea convențiilor comerciale. Acum „Echo de Paris” pe baza unui raport din Roma vestese că pe lângă condițiunile acestea Italia mai are și o altă condițiune: *să i-se concedă a publica în întregimea lui contractul alianței*.

Prin publicarea contractului Italia voese să liniștească pe Franca în privința însemnătății politice a alianței triple.

NOUTĂȚI

Balul reuniunii femeilor române din Sibiu. aranjat Sâmbătă seara în sala de la „Gesellschaftshaus”, a avut un succes splendid. Vom da în numărul viitoriu un raport amănunțit.

O propunere „modestă” dar' — întârziată. Domnul Dr. Val. Moldovan face în numărul din urmă al „Tribunei” propunerea, ca „comitetul central al Asociațiunii să însărețineze numai decât pe unul dintră scriitorii noștri vărșăți întră a scrie în limba poporului, cu scrierea unei mici broșuri prin care să se facă cunoscută Asociațiunea printre popor”. Propunerea e fărte bună, și ar fi de primit, dacă din întâmplare nu se făcea ea din partea dlui Antoniu Palladi către adunarea generală trecută, și dacă acăsta înședința a doua din 22 Septembrie n. nu o accepta, votând următorul conclud: „Propunerea dlui Antoniu Palladi dă a se scrie și publica în broșură istoricul Asociațiunii și a se distribui în mii de exemplare, — se primesce”. După cum suntem informați, comitetul central a și luat măsurile de lipsă ca broșura să fie scrisă și tipărită, și astfel modesta propunere a dlui Moldovan a venit cu o mare întârziere.

Érnă — de-o schiopă. Ninsorea și gerul de la Anul-nou și câteva zile următoare pribegise de prin părțile Sibiului de o săptămână deja, lăsând în locu-i timp frumos și cald ca în primăvară. Se vede însă că pe unde a pribegit nu i-a mers bine, căci a sēră s'a reîntors la noi, și — după cum se pregătesce — are de gând să steie mai mult. Începând de eri pe la 7 ore seara ninsorea cade mereu încă și acum; stratul de neună e preste o schiopă de gros.

Limfă din sânge de om. Se raportăză din Berlin, că la clinica profesorului Leyden se fac experimente spre a se afla: pôte-se ore întrebuința spre curare sângele oamenilor fosti bolnavi de boale lipiciose? Experimentele de până acum au dat rezultate fărte mulțămitoare; de exemplu, limfa preparată din sângele unui bolnav de șarlach a fost cu bun rezultat întrebuințată la bolnavi de acăsta boală.

Împăratul și acțiunea „Los von Rom”. „Neues Wiener Journal” dă o știre de mare importanță, despre care susține a o avé din isvor necondiționat demn de încredere. Anume, arhiepiscopul din Viena, cardinal Gruscha, a prezentat M. Sale un memorandum în cestiunea acțiunei de treceri la protestantism a catolicilor austriaci („Los von Rom”) și în acest memorandum se plânge că guvernul nu a făcut nimic pentru împedecarea trecerilor. La acăsta M. Sa a răspuns cardinalului că atitudinea de până acum a guvernului a fost perfect corectă, *pentru-că nu-i este permis să abandoneze baza constituțională și numai atunci ar fi îndreptățit să intervină în cauza trecerilor, când agitația celor cu lozina „Los von Rom” ar depăși cadrele legale*.

Falsificări la universitatea din Budapesta. Rectorul universității din Budapesta, pe baza unei hotăriri a senatului universitar a așiat pe tabla neagră a universității următorul advertisement: „Aduc la cunoștința studenților universitari, că falsificarea indexelor va fi pedepsită nu numai pe cale disciplinară, ci senatul universitar va cere și pedepsirea pe cale criminală a astorfel de fapte ilicite”. — Slab testimoniu pentru domnișorii de la prima universitate a Magiariilor!

Rectificare. În raportul despre sinodul protopresbiterial și conferența preotăscă din tractul Arvrigului, publicat în numărul 4 al ziarului nostru, s'a spus la sfârșit, că la masă părintele N. Borza a toastat pentru șeful tractului „care cu atăta dibăcie conduce tractul spre înflorire și apără de primejdiile pe subalternii săi”. Domnul N. Borza ne scrie, că cuvintele subliniate nu le-a rostit în toast, ci înțelesul toastului seu a fost acela, că „toți membrii sinodului protopopesc, atât preoți cât și mireni, cunosc greutățile conducerii unui tract protopopesc, și unul ca unul, sau toți ca unul, vor da mână de ajutor domnului protopop la ușurarea acestei sarcini grele, atunci când domnul protopop merge pe calea dreaptă și este la înălțimea chemării sale”. Facem deci cuvenita rectificare.

150 milioane pe tunuri nou. În consiliul de rășboi ținut săptămâna trecută în Viena sub presidența M. Sale împăratului, s'a hotărât, ca pentru providerea armatei cu tunurile nou se se cēră de la delegațiunii susceperea speșelor deja în bugetul pe 1903. Conform planului, vor fi providute cu tunuri nou patruzeci și șapte diviziuni de armată de infanterie; fie-care diviziune va căpăta trei baterii cu câte șese hubite, deci 18 hubite, ori patru baterii cu câte șese tunuri, deci 24 tunuri. Speșele împreunate cu montarea fac 120—150 milioane de corone, din cari în bugetul pe 1903 ar fi să se suscepă ca rată primă 15—20 milioane.

Necrolog. Subscrișii cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoșcătorilor noștri trecerea la cele eterne a iubitelui nostru frate și cumnat Stefan Herța, absolvent al școlei com. gr.-or. superioare din Brașov și amplotat la „Cassa de păstrare” din Seliște, întâmplată Mercuri în 9 Ianuarie 1902 st. v. la orele 9^{1/2} p. m., după o lungă și mistuitoare boală, în etate de 22 ani, împărțășit fiind cu sfințele taine. Rămășițele scumpului defunct au fost depuse spre vecinică odihnă în cimiteriul bisericii mari din Seliște, Sâmbătă în 12 Ianuarie. Dumitru St. Herța, Ioan St. Herța, Paraschiva I. Nan născ. St. Herța frați, Ioan Nan, cumnat, Ana I Herța născ. Lupăș și Maria D. Herța născ. Hășigan, cumnate.

Arderea Concordiei. Móra mânăată cu vapor „Concordia” din Budapesta, una dintră cele mai uriașe mori din țera noastră, Joi și Vineri a ars total. În cursul lucrărilor de stângere au cădut în mormanul de jar și flacări trei pompieri, la a căror salvare nici a gândi nu se mai putea. A dispărut și un lucrătoriu, care pe timpul izbucnirii focului era ocupat la covate. Sigur și acesta a ars. Pompierii și militia a făcut totul pentru a salva ceva, dar' zadarnic; întreg colosul de edificiu a fost mistuit total, împreună cu marea cantitate de făină și cereale, căci ce pôte omul față cu furia elementelor apucate la larg! Móra a fost asigurată pe trei milioane de corone.

O inovație bună. Un preot american numit Kloss, îngrijat că în timpul din urmă tineretul din parochia sa nu se prea îmbulzește să între întră împărăția lui „Isaia dăntuesce”, a făcut propunere pentru modificarea usului de până acum în privința petirilor. A nume, *fetele să peșiască*. De la acăsta inovație preotul Kloss așteptă însemnătă sporiire în numărul căsătorilor, — și pare-ni-se că nici nu se înșelă în calculul sei cinstitul preot.

ECONOMIE.

Prelegeri economice în comitat. Făgăraşului.

În urma însărcinării primite de la reuniunea economică din Făgăraş, dl *Dănilă-Gabor* ţine prelegeri economice în diferitele comune ale comitatului *Făgăraş*. De prezent se află în comuna *Mândra*, unde a ţinut până acuma două prelegeri, în 7 şi 19 Ianuarie n. şi va mai ţine două, în 2 şi 12 Februarie. Despre cele două conferinţe de până acuma ni-se scrie din *Mândra* că au fost foarte succese. Conferenţiarul a vorbit în stil popular şi pe înţelesul tuturor, în prima prelegere despre prăsierea vitelor, ales a rîmătorilor şi despre morburile acestora.

Interesare mare au manifestat locuitorii din comună faţă de prelegere, asistând la ea 137 oameni, cari cu încordată atenţiune ascultau vorbele înțelepte despre multe lucruri pe cari ei nu le ştiau până acuma.

Conferenţiarul a vorbit apoi şi despre reuniuni, cum ar fi: de înmormântare, de perderea vitelor, de ajutorare, de consum, şi a stăruit mult pentru înfiinţarea unei reuniuni de lectură în comună.

În a doua conferinţă, cercetată asemenea bine, dl *Gabor* a vorbit despre gunoii şi despre canalizarea pământului apăsător. Canalizarea pământului era cunoscută din destul oamenilor din *Mândra*, fiind-că circa de zece ani lucră la canale, fie-care din ei, cam 15 zile la an. Dl *Gabor* li-a şi laudat hărnicia, cu care au canalizat 400—500 de jug. până aci pământ de nefolosit, ear' astăzi bun de păşune şi de arătură.

Conferenţiarul a vorbit apoi despre judecăţi şi procese, de cari ar trebui să se ferească fie-care ţăran, pentru-că 'l ruinează; a combătut în urmă lucsul şi beţia. Oamenii l-au ascultat cu drag, şi l'ar asculta în fiecare Duminică, dacă ar veni la ei să le vorbească şi să-i îndrepte.

Aşa ni-se scrie, şi suntem veseli a pute înregistra vestea.

FELIURIMI

PaiaŃgen pentru oprirea sângelui.

De *Paville* publică în revista franceză „*La Nature*” un articol, în care avertisează lumea să nu pună ţesătură de paiaŃgen pe rane deschise, pentru a opri sângele. El relevă, că în asemenea ţesături se găsesc numeroşi microbi aduşi de vînt şi de musce. Punerea de ţesătură de paiaŃgen pe rane, care după credinţa poporului opresc curgerea sângelui, învîlvă producerea de bôle infecţioase. După observaţiile lui *Nicard* s'au produs în modul acesta chiar şi casuri de convulsii. Nu de mult *Pecus*, membrul unei societăţi veterinare din Paris, a raportat despre un cas de variolă la un cal, produs prin aceea, că s'a pus pe o rană de la piciorul lui o pânză de paiaŃgen; membrele calului au început în scurt timp a se umfla, variola a eşit la ivelă şi medicul veterinar a constatat că numita pânză de paiaŃgen a fost luată dintr'un grajd în unde fuseseră vaci bolnave de variolă. De aceea se ne ferim a întrebuiŃta pânză de paiaŃgen pentru a opri sângele.

Contra tusei măgăresci. D-rul *Zagner* din Zürich a tămăduit peste o sută de casuri, din cari cinci aveau şi aprindere la plămînul stîng. Vîrsta bolnavilor era de la 6 săptămîni până la doi ani. N'a fost nici un cas de mîrte. Numărul atacurilor de tuse era de cel mult 32, în 34 cîsurile şi începura a scădea chiar de la primele îngrijiri, dar' mai ales în săptămîna a doua a cîntărei.

Bôla, după 2—4 săptămîni era aşa de uşurată, că nu mai era nevoie să schimbe aerul, plecînd. Lécul e chinina clorhidrică topită în apă, în dose după vîrsta copilului. O dădea în lapte înainte de masă. Fôrte bine lucră pulberea de euhinină, care e lipsită şi de gust amar.

Pe lângă acesta împacheta bolnavii în cearşafuri ude, de la subsuoră până la picioare, şi peste cearşaf li învălea cu flanelă uscată. La aprinderea de plămîni schimba cearşaful la fie-care două cîsurile, alt-tel compresul îl punea numai vre-o două ceasuri ziua ori numai pe noapte.

AMVONUL.

Predică despre predicare

de T. CotuŃiu.

(ţinută la 18/31 Decembrie 1901 cu ocaziunea conferinţei preoŃesci din protopresbiteratul Dejului.)

(Urmare.)

Câtă ură, cât dispreţ au încercat Jidovii asupra Mîntuitorului în timpul petrecerii sale pe pămînt! Cu cât mai dese erau minunile şi binefacerile, cu atât mai energice au fost urmărirea şi intrigile contra Lui, în cât la urmă a fost vîndut de unul din învăŃăceii sei. Cu cât a vindecat mai mulţi bolnavi, schiopi, orbi şi uşcaţi, cu atât mai oribile au fost pedepsele aplicate Fiului sfînt, de-si a săturat prin minuni mii de oameni, a prefăcut apa în vin, „datu-i-s'a Lui spre mîncare fiere şi întru setea lui l'au adăpat cu oŃet”. În fine El a învîiat cu cuvîntul pe fiul veduvei din Nain, pe fata lui Iair şi pe Lazar cel mort de patru zile şi putred, totuşi l'au judecat la cea mai grea mîrte, rîstignindu-l pe cruce.

Asemenea sôrte au avut apostolii. Iacob fratele Domnului a fost ucis cu sabiă, arhidiaconul *Stefan* a fost împroşcat cu petri. Apostolul *Pavel* în epistola către *Corinteni* zice: De sunt cineva slugi lui *Christos*, mai ales eu, întru ostenele multe, întru bătăi eu asupra, în temniŃă peste măsură, în morţi de multe ori etc.

Din acestea se vede lămurit, că *Christos* a venit pe pămînt, ca să propovăduiască, să înveŃe, de aceea şi apostolii se numesc învăŃăceii sei. *Christos* a trimis apostolii, ca şi ei să înveŃe: „mergînd învăŃaŃi tôte limbile începînd de la *Ierusalim*”.

Apostolii au trimis pe următorii lor până la noi, poruncind de asemenea să înveŃe, să predice: „Predică cuvîntul, stăruesce pentru acesta cu timp şi fără timp, muştră, cîrtă, îndemnă cu tîta răbdarea şi învăŃătura”, (a VI. carte către *Tim.* cap 4. v. 12)

Cum s'ar şi pute, ca preotul să nu predice mai ales în aceste timpuri, cînd lumea întrîgă este în ferbere, oamenii de tôte clasele neglijă biserica, nu bagă în seamă preceptele divine, învăŃăturile evanghelice? Curentul bolnăvicios, emularea în mîrire, pofta deşertă de cucerire, spurcatul materialism, acel monstru fără saŃiu a cuprins trupurile, înăduşesc sufletele, ba chiar preste esistenŃa tăcătorului nostru *D-zeu* trece în orbirea sa ca peste un ce nefînsîmnat. PriviŃi cu grija, fraŃilor, în jurul vostru cu sîntenie, şi dacă apostoli ai lui *Christos* sunteŃi, şi din sufletele vîstre transpiră adevărata lumină evanghelică, voi lumina lumii, şi veŃi observa că suntem încungiuraŃi de lupi îmbrăcaŃi în piei de ôiel!

CăutaŃi unde veŃi afla pe adevăratul legiuitor, pe dreptul judecător, pe milostivul creştin, ba mă tem, că în puŃine locuri veŃi găsi pe blîndul şi cucernicul preot. Cred că nu mă înşel, cînd zic, că ne aflăm în era piciorilor de lut prorocite de profetul *Daniil*.

Christos a venit în lume atunci cînd oamenii erau mai abătui de la credinŃa în *D-zeu*, cînd legiuitorii jidovilor sub scutul legilor apărau interese egoiste, făceau speculaŃiuni şi comiteau cele mai infame fărădelegi, ceea-ce lămurit se vede din cuvintele Fiului dumnezeiesc, cînd zice: „Amar vouă cărturari şi farisei faŃarnici, că zăciuiŃi isma şi mărariul şi aŃi lăsat cele mai grele ale legii, judecata, milostenia şi credinŃa. Amar vouă, că închideŃi împărăŃia cerului, că voi nu vreŃi să intraŃi, şi pe cei ce vor să între, nu 'i lăsaŃi. (Mat. 22, 23 v. 20.)

Cu tîta îndărătnia acelora, *Christos* a învăŃat în continuu, a muştrat, a certat, şi la fine cu cuvîntul a învins: „Acestea am grăit vouă, ca să aveŃi în mine pace, în lume scărbă veŃi avé ci îndrăsnii, eu am biruit lumea”.

Cum s'au desvoltat lucrurile pe timpul apostolilor, lămurit se vede din faptele lor, şi pe lângă tôte necazurile ei cu cuvîntul au străbătut lumea, au învins-o de la margini până la margini.

Cum e lumea astăzi, şi ce greutăŃi ne întîmpină pe noi? La prima privire am zice: lumea e bună şi puŃine greutăŃi! În realitate însă cu nimic, sau fôrte puŃin se deosebesc timpurile nîstre de acelea.

Zice lumea întrîgă, că trăim în veacul luminei, în veacul ştiinŃei!

Fromôsă numire pentru lume, dar' grea încercare pentru biserică!

Christos a propovăduit robilor libertate. Şi ce libertate mai mare, mai sfîntă se pôte cugeta pe pămînt, decît libertatea evanghelică învăŃată de *Iisus Christos*? El zice, toŃi sunteŃi fi Tatălui ceresc, şi mai pe sus de tôte zice: „ÎmpărăŃii popôrelor biruesc limbile şi le stăpănesc pe ele, ear' întré voi nu va fi aşa, ci tot cel ce vrea să fie mai mare întré voi, să fie tuturor slugă, şi cel mai de cînst, să slujască tuturor”. Cu tôte acestea, biserica lui *Christos* o vedem judecată ca restrictivă, şi legi date de însuşi *D-zeu* i-se opun legi făcute de ômeni. Evangelia, învăŃăturile apostolilor, aşedîmintele sfinŃilor părinŃi se desconsideră, şi în faŃa lor se ridică neconfesionalismul, adecă necredinŃa. Legile date de *D-zeu* se pun sub controla legilor ômenesci. Şi dacă întrebăm, pentru-ce? ca să ducă pe om la adevărata perfecŃiune, la mîntuire?

Departa de a cugeta aşa ceva! Din interes ômenesc trecător, din boldul nefast de domnire, din interesul material, care departă pe om de la idealul fericirii!

Vai vouă cărturarilor, a zis Mîntuitorul, ear' eu zic vouă fraŃilor: EşiŃi din mijlocul lor şi veŃ osebiŃi”. (Pavel către *Corinteni*).

ÎmbrăcaŃi-vé întru tôte armele lui *D-zeu*, că nu este vouă lupta în potriva trupului şi a sîngelui, ci în potriva domnilor şi a stăpînitorilor lumii întunerecului acestui veac, înpotriva duhurilor rîstăiŃii celor de sub ceru; încingeŃi mijlocul vostru cu adevărul, îmbrăcaŃi-vé cu zéua dreptăŃii, luând pavéza credinŃei, cu care veŃi stînge săgeŃile viclului cele aprinse, şi sabia duhului luaŃi, care este cuvîntul lui *D-zeu*”, (Pavel către *Efes*). Este timpul suprem, fraŃilor, umblaŃi până cînd este lumină, zice Mîntuitorul, ca să nu veŃ surprindă întunerecul.

Nouă ne este încredinŃată masa poporului. Tîta lumea tînde spre lumină, şi cel-ce nu cunoşce lumina, se va lăsa amăgit de ori-ce lumină feerică.

Poporul nostru prin vitregitatea timpurilor a rămas înderéŃul popôrelor colocuitoare. Precum am zis, în aceste timpuri este o mişcare intensă, fie-care voescă mîrire, expansiune, şi în nesăŃul său voescă a înghiŃi pe cel slab. La poporul nostru naŃionalitatea e legată de religiune şi viceversa, perdînd una, perde şi pe cealaltă; pentru aceea mai mare lipsă are de învăŃătură, de lumină. Trebuie să fie un mijloc de a lumina pe cei neluminaŃi, de a apropia de *D-zeu* pe cei departaŃi. Acest mijloc este predicarea învăŃăturii, căci „cum vor crede întru acela de care n'au auzit, şi cum vor auzi fără predicator”. (Pavel către *Rom.* cap. 10 st. 4).

(Va urma.)

Din public.*)

Dare de sêmă.

Ca şi în cei doi ani trecuŃi, si în anul acesta a votat direcŃiunea casei de păstrare (reuniune) în Selişte suma de 200 corône, pentru a se împărŃăsi elevii sâraci de la şcoala nîstră cu vestminte, pe sîrbătorile Crăciunului.

Pentru a pute fi în anul acesta mai mulŃi împărŃăsiŃi, de cît în trecut, am apelat la bună-voinŃa unor Dîmne de aici, ca în scopul acesta să întreprindă o colecŃă în comună. Făcîndu-se colecŃă au încurs prin lista Nr. 1 colectante: *Veturia Dr. Stroia* şi *Maria Roman*, de la: *Agapia Droce*, *Eleonora Lemeny*, *Eleonora Miske Török*, *Veturia Stroia*, *N. N. monachia Iustina Moga* şi *Dr. Liviu Lemeny* câte 5 corône. *Paraschiva D. Banciu*, *Ana D. Roman*, *Eugenia Stelea* câte 4 cor. *Maria Roman*, *Ana Il. Popa*, *Elisaveta C. Borcea* câte 3 cor. *Eugenia Doboiu*, *Maria Il. Comşa*, *Maria Iordachie Roşca*, *Ana I. Popa*, *Mărina Alex. Borcea* şi *Dumitru Turcu* câte 2 cor. *Maria O. Hăşigan*, *Maria Stănilă* şi *Ana I. Chirca* câte 1 cor. Corpul învăŃătoresc 10 cor. *Paraschiva D. B. Comşa* 1 cârpă. La olaltă 81 corône.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acêsta RedacŃia nu primesce rîspunderea.

În lista Nr. 2 colectante: dîmna *Maria Drăgits* şi d-sôra *Veturia Popp*, au contribuit: cassa alodială cu 20 cor. *Maria Drăgits* şi *Nicolau HenŃu* cu 5 corône. *Dr. Nicolau Comşa* şi *Ionel Comşa* 4 cor. *Bucur Popa*, *Constantin HerŃa* câte 3 cor. *Ioan Banciu*, *Dumitru Moga*, *Ana Il. Banciu*, *Paraschiva I. B. Comşa*, *ConstanŃa Brătean*, *Dumitru Popa*, *Octavian Sglimbea*, *Bucur Comşa*, *N. Sirbu*, *MariŃi Bucişan*, *Amalia Istade*, *Ioan Chirca*, *Niculită Comşa* câte 2 cor. *Soră Dădărlat (Beju)* *Nicolae Lupaş*, *Maria O. Borcea*, *Maria Tomoiagă*, *Daniil Bărgan*, *Ioan Oprean*, *Maria Dădărlat*, *Ana HerŃa*, *Dumitru Cup*, *Ioan Tâmpănariu* câte 1 corôna. *Dumitru Lupaş* 40 fl. *Lupea Comşa* 2 pîrechi ciorapi. *Maria Ţintea* 1 cârpă şi 1 pîreche ciorapi. La olaltă 80 corône şi 40 fileri.

În lista Nr. 3 colectante dîmnele *Maria P. Comşa* şi *Agapia Vulc* au contribuit: *Iustina Bărză* cu 6 cor. *Maria P. Comşa* 5 cor. *Agapia Vulc* 4 cor. *Dr. N. Calefariu* 3 cor. *Marina Hira Miklăuş*, *Dumitru St. HerŃa*, *N. Schitea Galeş*, *Mihail Ittu*, *Ana D. Ghib* câte 2 cor., *Maria Goşa Macarie*, *D. Popa Gurau*, *D. Il. Ghib*, *D. Bălă*, *I. Răcuciu*, *N. Greavu*, *Daniil Moisin*, *Ana N. Popa*, *Maria Dădărlat*, *I. Hira*, *D. Petcă Hira*, *Ioan Dordea*, *Ana BloŃ*, *Paraschiva BloŃ* câte 1 corôna. *Vasilie Dădărlat* 80 fl. *Dumitru Roşca* 60 fileri, *N. N. 40 fl.* *Stana I. Răcuciu*, 2 pîrechi ciorapi, cu totul 43 cor. 80 fl.

Pentru scopul sus indicat au iucurs cu totul suma de 405 cor, 20 fil. din care s'a procurat pîpuci, recăle ş. a. vestminte în număr de 59 în preŃul de 299 cor. 20 fil., ear' restul de 106 cor. a rămas disponibil pe anul viitor tot spre scopul acesta.

În numele celor 54 elevi şi eleve căror li-s'a făcut o deosebită bucurie de crăciun, fiind împărŃăsiŃi cu vestminte nouă, mă simt îndemnat să esprim mulŃămită On. DirecŃiuni a casei de păstrare (reuniune) în Selişte, On. binevoitoare colectante *Veturia Dr. Stroia*, *Maria Roman*, *Maria Drăgits*, *Maria P. Comşa*, *Agapia Vulc* şi *Veturia Papp* precum şi tuturor binevoitorilor contribuenŃi.

Selişte, 10 Ianuarie 1902.

Dumitru Lăpădat
director

Posta redacŃiunei.

Dlul *M. I. Simeria*. Ar fi fôrte bine să se facă aşa cum zici, şi s'ar pute face, — dacă toŃi ar consimŃi. Dar' nefericirea e că nu toŃi sunt învoiŃi, şi dacă numai unul s'ar plînge în sus, am păŃi-o. Şi de altcum mişerile ce le întîmpină consistoriul nostru pe tema acêsta se înmulŃesc pe zi ce merge. De aceea, chestia se o lăsam în grija sinodului, care sigur se va mai ocupa cu ea.

— Mai multora din tractul *Cohalmului*. Nu înŃelegem supărarea *Dvostre*. Nu v'a atacat, *personal*, nimeni, nu v'a ofensat nimeni, pentru-că prin aceea, că respectivul a fost lădat în mai multe rînluri, nu e stîrbită întru nimica onôrea nimînu, — şi totuşi veniŃi, nu să rectificaŃi, nu să resturnaŃi ceva, ci să loviŃi în cel lădat ca om harnic! CredeŃi că e bine şi frumos aşa? Noi nu! Laudele în publicitate se aduc celor-ce le merită, nu pentru a dejosi şi disgusta pe cineva, ci pentru a îndemna şi pe alŃii la fapte vrednice de laudă. PofŃiŃi şi veŃ insiraŃi faptele şi laudaŃi veŃi fi şi *D-vôstră*!

G. M. paroch în T. Observarea SfinŃiei tale este fôrte la loc. În adevăr numai la noi sunt posibile asemenea lucruri, ca un subaltern să îndrăsnescă a pune superiorităŃii sale termine, ca: „aştept rîspuns cu rîntôrccrea poŃtei”; „aştept trimiterea banilor imediat”; „mi-am mîrîtat o fată, aştept banii până Sămbătă”. Asemenea casuri cu drept cuvînt le pui în contul creşterii respectivilor. Dar' credem, că cu timpul vom progresa şi în acêstă privinŃă.

Invităm la abonament nou, pe anul început, cu preŃurile indicate în fruntea foii, şi rugăm pe vechii nostri abonaŃi să-şi renouăscă cît mai grabnic abonamentul, pentru-ca să nu se facă înterruperi cu espedarea foii. Totodată îi rugăm să stărue pentru lăŃirea ziarului nostru, chemat a lucra şi în viitor cu tot zelul la înaintarea poporului nostru pe tôte terenene vieŃii publice, special înse pe cel bisericesc şi şcolar.

AdministraŃia.

[8] 3—3

Arlejtés.

A nagyszabesi m. kir. állami elmegyógyintézet folyó évi szükségletének szállítása, a folyó hó 28-án d. e. 11. órakor az intézeti gondnok irodájában tartandó zárt írásbeli ajánlati tárgyalás alkalmával, három (3) egymás után következő évre kiadatik.

Az egy évi hozzávetőleges szükséglet részletes kimutatása az árlejtési feltételekkel együtt, a „Budapesti Közlöny” f. évi 7, 8. és 9-ik számában olvasható.

A részletes kimutatás csoportok szerinti összesítése:

I. Vázon- és pamutnemű	Kor. 7,045.—
II. Posztónemű	„ 5,704.—
III. Ágynemű	„ 1,911.80
IV. Vegyes	„ 489.80

Összesen Kor. 15,150.60

Nagy-Szeben, 1902. január hó 14.-én.

A m. kir. állami elmegyógyintézet igazgatósága.

Nr. 1140/901

[9] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de al II-lea paroch în Râșnov, parochie de clasa II., se escrie prin acésta concurs cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt:

1. Suma de 499 cor. venite sigure din parochie.

2. Intregirea salariului conform fasiunei din cóna B. de la stat amésurat cualificațiunei celui ce va fi ales.

Doritorii de a ocupa acest post de paroch vor avé a-și așterne rugării lor instruite conform legii subsemnatului oficiu în termenul indicat.

Concurenții cu cualificațiune superióră vor fi preferiți.

Oficiul protopresbiter al Branului în conțelegere cu comitetul parochial din Râșnov. Zernești, la 28 Decembre 1901.

Traian Mețian
protopresbiter.

Dela **Librăria Tipografiei archidieceesane** în Sibiiu se pôte procura

O pagină

din

Lupta noastră pentru esistență.

Articoli reproduși din ziarul „Telegraful Român” anul 1900

și publicați de

Nicolau Ivan

protopresbiter, asesor consistorial, membru în comitetul central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Prețul 1 cor.

In **Tipografia archidieceesandă**
a apărut:

ACAFISTUL

Preasânței

Născătoare de Dumneșeu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Păschălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat	fl. —.85
jumătate până	„ 1.05
în piele roșie	„ 1.25
Ediția fină în piele neagră	„ 2.—
piele chagrin	„ 2.60
în mătase	„ 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidieceesane,
Sibiiu.

La **Librăria Tipografiei Archidieceesane** se află de vânzare:

Novela de Enric Sienkiewicz, trad. de I. C. Panțu C. —80
Din romanul unei vieți, de Stefan Braborescu „ 1—
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Dr. Elie Cristea
Proverbe *** maxime
asemenări *
*** idiotisme
colectate din graiul Românilor din Transilvania și Ungaria. — Costă 1 cor. 50 fl.

„Corvineana”, institut de credit și economii în Hunedóra.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Corvineana”, societate pe acții se învită în vîrtutea §-lui 19 din statute la

a VI-a adunare generală ordinară

care se va ține în Hunedóra la 23 Februarie st. n. 1902 la 2 ore în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunei despre starea întreprinderii preste tot și despre rezultatul anului al VI-lea de gestiune în special.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absolutoriului direcțiunei și comitetului de supraveghiere.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în al VI-lea an de gestiune.
5. Ficsarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunei și ai comitetului de supraveghere pe anul de gestiune 1902.
6. Alegerea directorului și cassariului pe un period de 3 ani, conform §-lui 30 din statute.
7. Alegerea alor doi membri în direcțiune, anume: în locul membrului sortat Simeon Chirca și întregirea unui loc rămas vacant de la adunarea generală trecută.
8. Alegerea președintelui adunării generale pe un period de 3 ani conform §-lui 23 din statute.
9. Eventuale propuneri ivite în cadrul §-lui 28 din statute.
10. Esmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persónă sau prin plenipotențiati sunt rugați a-și depune în înțelesul §-lui 20 din statute, la cassa institutului, acțiile eventual documentele de plenipotență, cel mult până în 22 Februarie st. n. 1902.

Hunedóra, Ianuarie, 1902.

Direcțiunea.

[10] 2—2

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1901.

Budapesta — Predeal										Budapesta — Arad — Teiuș											
Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.			Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		
10.—	10.—	8.50	2.10	pl.	Viena	sos.	.5	7.20	6.20	1.50	10.00	10.00	2.10	8.50	pl.	Viena	sos.	3.25	7.20	6.20	6.20
8.30	6.50	5.45	9.15		Budapesta (gara centrală).		7.10	1.50	6.20	7.50	8.10	6.50	10.00	2.15		Budapesta (gara centrală).		6.10	1.50	7.20	9.40
11.21	8.46	9.02	11.12		Szolnok		3.22	11.44	3.25	5.32	10.56	8.46	1.—	4.15		Szolnok	pl.	2.49	11.44	4.13	7.32
1.33	10.38	11.33	12.47		P. Ladány	pl.	12.54	10.06	1.12	3.56	3.55	11.51	6.05	7.11	sos.		sos.	9.55	8.18	11.20	4.21
3.42	11.56	1.48	2.11	sos.	Órădeea-mare	sos.	11.04	8.43	11.36	2.38	4.30	12.41	6.35		pl.	Arad	sos.	8.57		10.50	4.06
3.58	12.16	2.06	2.18	pl.	Mező Telegd		10.44	8.38	11.17	2.31	4.42	—	6.46			Glogovaț		8.45		10.33	—
4.38	12.48	3.03	2.50		Rév		1.07	8.11	10.42	2.01	5.03	—	7.06			Gyorok		8.24		10.14	—
5.20	1.26	3.45	3.26		Bratca		9.32	7.47	10.48	1.34	5.14	—	7.16			Pauliș		8.12		10.00	—
5.43		4.06			Ciucia		9.11		9.50		5.35	12.49	7.29			Maria-Radna		7.57		9.45	3.27
6.31	2.16	4.52	4.16		Huedin		8.37	7.03	9.19	12.52	5.37	—	7.55			Conop		7.22		9.15	—
7.16	2.49	5.32	4.52		Nadășul-ung.	pl.	7.55	6.40	8.37	12.20	6.13	—	8.11			Bérvava		7.05		8.57	—
8.18		6.39	5.42		Cluș	sos.	6.54	5.41	7.37		6.58	1.46	8.51			Soborșin		6.75		8.15	2.31
8.83	3.50	6.59	5.55	sos.	Apahida		6.13	5.23	7.—	11.01	7.27	2.05	6.19			Zam		5.50		7.41	2.05
8.50	4.20	8.30	6.11	pl.	Ghiriș	pl.	5.24		6.45	10.46	7.52	—	9.43			Gurasada		5.23		7.16	—
9.07	4.41	8.59	6.27		Cucerdea	sos.	5.02		6.27		8.08	3.27	—			Ilia		5.13		7.06	1.39
10.14	5.56	10.29	7.26		Uióra		3.40		5.12	9.23	8.26	—	9.52			Branicica		4.49		6.43	—
10.44	6.24	11.16	7.50		Vințul-de-sus	pl.	3.11		4.43	8.54	8.52	2.54	10.42			Deva		4.27		6.20	1.12
10.56	6.33	11.31	7.52	sos.	Alud	pl.	3.04		4.33	8.49	9.06	3.06	10.46			Simeria (Piski)		4.12		6.05	1.00
11.03	6.40	11.40	7.56		Teiuș	sos.	2.58		4.27		9.52	3.32	11.35			Orăștia		3.33		5.19	12.12
11.12	6.48	11.50			Crăciunel		2.51		4.20		10.16	—	11.56			Șibot		3.13		4.55	11.57
11.34	7.11	12.20	8.16		Blaș (ungh. Tërnavel)		2.29		3.59	8.23	10.38	4.00	12.16			Vințul de jos		2.53		4.34	11.40
11.52	7.32	12.45	8.32	sos.	Blaș	pl.	2.07		3.38	8.06	10.54	4.25	12.34			Alba-Iulia		2.33		4.17	11.13
12.24		1.43	8.37	pl.	Micăsasă	sos.	1.42		3.02	8.00	11.30	—	1.05		sos.	Teiuș	pl.	2.—		3.43	—
12.53		2.17			Copșa-mică		1.09		2.36												
1.02		2.26	9.04		Mediaș		12.56		2.26	7.35											
1.14		2.36			Elisabetopole		12.49		2.16												
1.45		3.14	9.31		Sighișóra	pl.	12.11		1.44	7.08											
2.01		3.33	9.43	sos.	Hașfalău	sos.	11.50		1.25	6.56											
2.15		3.48	9.47	pl.	Homorod		11.14		1.06	6.50											
2.33		4.08	10.01		Ágostonfalva		10.55		12.49	6.37											
3.04		4.45	10.25		Ápața		10.24		12.18	6.16											
3.40		5.27	10.53	sos.	Feldioara	pl.	9.45		11.40	5.49											
3.47		5.43	11.—	pl.	Brașov	sos.	9.12		11.33	5.42											
4.03		6.08	11.14		Timiș		9.05		11.16	5.28											
5.35		7.52	12.26		Predeal	pl.	9.12		11.16	5.28											
6.13		8.32	12.38		București	pl.	9.05		11.16	5.28											
6.43		9.09	1.16				7.44		10.03	4.23											
7.16		9.40	1.35				7.03		9.22	3.50											
8.—		10.25	2.09	sos.			6.38		8.57	3.35											
3.55		11.—	2.19	pl.			5.58		8.27	3.15											
4.40		12.26	3.01				5.08		7.48	2.45											
5.10		1.11	3.31				9.27		5.00	2.18											
11.55		8.05	9.10	sos.			8.47		4.05	1.42											
Buc.							8.20		3.32	1.12											
							3.05		7.50	9.15											

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș											
tren de persoane			tren mixt.			tren de pers.			tren mixt.	tren de pers.	
2.21	4.43	11.19	7.10	pl.	Copșa mică	sos.	6.25	9.32	3.25	12.35	
3.50	6.36	12.47	8.50		Ocna	pl.	5.07	8.08	1.50	11.01	
4.12	7.04	1.09	9.15	sos.			4.40	7.41	1.21	10.30	
tr. mixt.		tr. mixt.	—	pl.	Sibiiu	sos.	—	7.33		tr. mixt.	
4.33	2.—	—	—		Tâlmăciu mare		—	6.45		8.57	
6.15	3.59	—	—		Avrig		—	6.01		7.15	
8.34	6.35	—	—	sos.	Făgăraș	pl.	—	3.32		4.25	
Comunio Nului Marfa și Vinerea.											
Arad — Timișóra										tren mixt.	tren de pers.
—	6.20	11.56	5.00	pl.	Arad	sos.	10.43	3.44	10.55	—	
—	7.08	12.42	6.14		Vinga		9.47	3.01	10.11	—	
—	7.31	1.05	6.52		Mercuzifalva		9.09	2.33	9.43	—	
—	8.01	1.35	7.39	sos.	Timișóra	pl.	8.25	2.00	9.10	—	